

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

ЗАҢ ФАКУЛЬТЕТІ

«БВ04205 -Құқықтану» МАМАНДЫҒЫ БОЙЫНША

Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау пәнінен

ЕМТИХАН БАҒДАРЛАМАСЫ

2-3 курс, көктемгі семестр, 5 кредит

Алматы, 2023

Пәннің қорытынды емтихан бағдарламасын құрастырған – з.ғ.д., профессор Рыскалиев Д.У. «7М04207 Азаматтық құқық» білім беру бағдарламасы негізінде жасалынды.

Азаматтық құқық және азаматтық іс жүргізу, еңбек құқығы кафедрасының мәжілісінде қаралып ұсынылды.

№4 Хаттама « 18 » қазан 2023 ж.

Кафедра меңгерушісі,

з.ғ.д., профессор

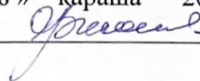
С.Ж.Сулейменова

Білім беру және оқыту сапасы бойынша академиялық комитетпен мақұлданды.

№3 Хаттама « 8 » қараша 2023 ж.

Төрайымы

А.А Урисбаева

Факультеттің Ғылыми кеңесінде ұсынылды.

№3 Хаттама « 15 » қараша 2023 ж.

Ғалым хатшы

Г.М. Атаханова

Кіріспе

«6B04205 -Құқықтану»мамандығы бойынша бакалавриаттың білім алу бағдарламасынигеру ҚР Мемлекеттік жалпыға міндетті білім стандартына және академиялық саясатқа сәйкес, пәнді оқып игеру емтиханды тапсырудан тұратын қорытынды бауылаумен аяқталады. Емтихан- қорытынды бақылауға бакалавриаттың оқу бағдарламалары мен оқу жұмыс жоспарына сәйкес, пән бойынша білім алу процесін аяқтап тиісті балл жинаған студенттер ғана жіберіледі. Емтихан академиялық күнтізбеде және оқу жұмыс жоспарында көрсетілген мерзімдерде өткізіледі.

Қанағаттанарлықсыз баға алған студенттерге осы кезеңдегі қорытынды бақылауды қайта тапсыруға тек ақылы түрде кредит төлеп, қайта оқу арқылы рұқсат етіледі. Апелляция беру қарастырылған. Емтихан нәтижесі бойынша қанағаттанарлықсыз баға алған студент бұйрығымен қайтадан оқуға тіркеледі, егер емтиханнан 25 балл алса онда қайта тапсыру FX қайта тапсырылады. Қанағаттанарлықсыз баға алғаннан кейінгі берілген денсаулық жағдайына байланысты құжаттар қарастырылмайды.

Бағаны көтермелеу мақсатында емтиханды қайта тапсыруға жол берілмейді.

Емтихан сұрақтары тексерістен өтіп бекітіледі. Биылғы оқу жылы жазбаша тапсыру офлайн форматында қабылданады. Емтихан сұрақтары Нұсқаулықпен бекітілген үлгідегі үш деңгейдегі осы оқу жоспарындағы тақырыптармен қамтылған 10-30 сұрақтан құрылған.

Емтихан тапсыру бойынша нұсқаулық:

Күндізгі бөлімнің 2, 3 курс студенттеріне **«Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау»** пәні бойынша қорытынды бақылау (емтихан) *жазбаша офлайн* форматында - аудиторияда өтеді.

Емтихан форматы- off-line, жазбаша емтихан бойынша нұсқаулық:

Жазбаша емтиханды тапсыру процесі оқытушының «Univer» ақпараттық жүйесіне енгізілген емтихан сұрақтарының негізінде автоматты түрде жасақталу арқылы жүреді. Офис-тіркеуші әзірлеген келу парақтары мен пән бойынша жасақталған билеттер деканат қызметкерлерімен off-line режимде емтихан өткізу үшін басып шығарылады.

Емтиханның өтуін бақылау:

Off-line режимде өтетін емтиханды пәнді оқыту процесіне араласпаған кезекші оқытушы бақылайды.

Емтихан қабылдайтын аудиторияда дыбыс жазу құрылғылары бар бейне бақылау камералары орнатылады.

«Univer» ақпараттық жүйесіне енгізілген емтихан сұрақтарының жалпы саны – 30.

Off-line режимде өтетін жазбаша емтиханды ұзақтығы:

Жасақталған 3 сұрақтан тұратын емтихан билетіне жауап беру үшін әрбір білім алушыға 120 минут уақыт беріледі.

Өткізу регламенті.

Off-line режимдегі емтихан алдын ала білім алушылар мен оқытушыны ескерте отырып кесте бойынша өтеді.

Off-line режимде өтетін емтихан басталуға **15 минут қалғанда** кезекші оқытушы білім алушыларды отырғызады. Отыратын орындары көрсетілген келу парақтары толтырылады.

Кезекші оқытушы Off-line режимде өтетін емтиханға келген білім алушыны жеке куәлігі бойынша тексереді.

Off-line режимде өтетін емтиханға білім алушының орнына бөтен адам келген ретте осы бұзушылық турасында хаттама толтырылады.

Емтиханға өзімен бірге шпаргалка, ұялы телефон, смарт-сағаттар және т.б. техникалық құрылғылар мен өзге де рұқсат етілмеген ақпарат алу құралдарын алып кіруге немесе пайдалануға, өзге білім алушылармен не бөгде адаммен сөйлесуге, біреудің ТАӘ немесе басқа да жеке басын куәландыратын жауап парақтарын көшіруге тиым салынады.

Аталған жағдайлар орын алғанда хаттама толытрыла отырып, тәртіпті бұзушыға осы пән бойынша «F» (қанағаттанарлықсыз) бағасы қойылады. Акті шағымдануға және апелляциялық тәртіпте қарауға жатпайды.

Емтихан қорытындысы бойынша жауаптарды тексеру және алған балын «Univer» ақпараттық жүйесіндегі аттестациялық ведомостьке енгізу уақыты – 48 сағатқа дейінгі уақытты қамтиды.

Бағалау саясаты:

Критериалды бағалау: дескрипторларға сәйкес оқыту нәтижелерін бағалау, аралық бақылау мен емтихандарда құзыреттіліктің (мақсатпен көрсетілген оқыту нәтижелерінің) қалыптасуын тексеру.

Жиынтық бағалау: аудиторияда жұмыс белсенділігін және қатысуын бағалау; орындалған тапсырманы, СӨЖ-ді (жоба / кейс / бағдарлама/...) бағалау. Қорытынды бағаны есептеу формуласы ұсынылады.

Пән бойынша қорытынды баға келесі формула бойынша есептеледі: $\frac{PK1+MT+PK2}{3} \cdot 0,6 + ИК \cdot 0,4$. Мұнда АБ – аралық бақылау; МТ – аралық емтихан (мидтерм); ҚБ – қорытынды бақылау (емтихан).

Әріптікжүйебойыншабаға	Сандық эквивалент	Баллдары (%-дықкөрсеткіші)	Дәстүрліжүйебойыншабаға
A	4,0	95-100	Өте жақсы
A-	3,67	90-94	
B+	3,33	85-89	Жақсы
B	3,0	80-84	
B-	2,67	75-79	
C+	2,33	70-74	
C	2,0	65-69	Қанағаттанарлық
C-	1,67	60-64	
D+	1,33	55-59	

D-	1,0	50-54	Қанағаттанарлықсыз
FX	0,5	25-49	
F	0	0-24	

Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау- 5 кредит.

Емтихан сұрақтары қамтылатын тақырыптар

1 Тақырып. Еңбек қауіпсіздігін қамтамасыз ету - әлеуметтік-құқықтық жүйе: ұғымы, қағидалары және жалпы сипаты

Негізгі сұрақтар: Еңбек қауіпсіздігін қамтамасыз ету, еңбекті қорғау әлеуметтік құқықтық жүйе: ұғымы, қағидалары және сипаты. Еңбек қауіпсіздігін қамтамасыз ету - конституциялық қағидат, конституциялық, еңбек, азаматтық және басқа да құқық салаларында айқындалған міндет.

2 Тақырып. Еңбекті қорғау, еңбек қауіпсіздігін қамтамасыз ету - кешенді құқықтық институт: ұғымы, құқықтық қатынастардың дара түрі ретінде маңызы, субъектілері, заңдық маңызы бар фактілері (жағдаяттары).

Негізгі сұрақтар: Еңбекті қорғау, еңбек қауіпсіздігін қамтамасыз ету институтының субъектілері, олардың құқықтық мәртебесі, негізгі белгілері. Қызметкерлердің қызмет саласы, лауазымы, жас мөлшері, еңбек жағдайы және әлеуметтік (отбасылық) жағдайына байланысты құқықтық мәртебесі, құқықтары мен міндеттері, оларға таралатын әлеуметтік кепілдіктер.

3 Тақырып. Еңбекті қорғауды басқару: ұғымы, уәкілетті органдар. Жоспарлы және жоспардан тыс тексерулерді жүргізу тәртібі, оларды рәсімдеу, тексеру актілерін дайындауда қойылатын талаптар.

Негізгі сұрақтар: Еңбекті қорғауды басқарудың, құқықтық реттеудің сұрақтары. Ұйым деңгейінде еңбекті қорғау туралы ережелердің сақталуына бақылау жүргізетін уәкілетті мемлекеттік және қоғамдық органдар. Жоспарлы және жоспардан тыс тексерулерді жүргізу тәртібі, оларды рәсімдеу, тексеру актілерін дайындауда қойылатын талаптар. Уәкілеттілік: ұғымы, сипаты.

4 Тақырып. Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау туралы заңнамада көзделген қауіпсіздік стандарттары. Техникалық талаптар, регламенттер. Еңбек қауіпсіздігін ұйым деңгейінде қамтамасыз етуге бағытталған іс-шаралар.

Негізгі сұрақтар: Еңбек қауіпсіздігі туралы заңнама. Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау туралы заңдарда көзделген қауіпсіздік стандарттары. Техникалық талаптар, регламенттер. Еңбек қауіпсіздігін ұйым деңгейінде қамтамасыз етуге бағытталған іс-шаралар, жұмыс берушінің міндеттері.

5 Тақырып. Ұйымның өндірістік объектілерін еңбек жағдайларын анықтау мәселелері бойынша аттестаттаудың ұғымы, құқықтық маңызы.

Негізгі сұрақтар: Ұйымның өндірістік объектілерін аттестаттау: ұғымы мен мәні. Еңбек жағдайлары: ұғымы, түрлері және олардың сипаты. Өндірістік объектілердің техникалық регламенттерге сәйкестігін анықтау, оның тәртібі. Аттестациядан өткізуді іске асыратын комиссияны құрудың, оның қызметінің құқықтық сұрақтары.

6 Тақырып. Зиянның ұғымы, еңбек міндеттерін атқару барысында қызметкердің денсаулығына келтірілген зиянды өтеудің құқықтық тәсілдері. Талап қою тәртібі, зиянның түрлері, деликтілік міндеттер.

Негізгі сұрақтар: Қызметкердің еңбек міндеттерін орындау барысында денсаулығына келтірілген зиянды өтеудің құқықтық негіздемелері мен тәсілдері. Еңбек жағдайын реттеу, зиянды өндіру мәселесіне қатысты талап қою тәртібі. Зиянның түрлері, сипаты. Деликтілік міндеттер.

7 Тақырып. Қызметкердің өмірін, денсаулығын міндетті әлеуметтік сақтандыру жүйесі: ұғымы, субъектілік құрамы, сақтандыру жағдаяттары.

Негізгі сұрақтар: Міндетті әлеуметтік сақтандыру жүйесі. Сақтандыру объектісі, сақтандыру жағдаяттары. Міндетті әлеуметтік сақтандыру негізінде туындайтын қатынастарға түсетін субъектілердің құқықтары мен міндеттері: сақтандырылған тұлға, сақтандырушы және сақтаушы.

8 Тақырып. Қызметкердің өтінішін тіркеу, қарау тәртібі. Келтірілген зиянды өтеу мәселесіне қатысты жұмыс берушімен рәсімделетін құжаттар. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл ұғымы, субъектілері, қолданылатын жазалар - жауапкершілік деңгейі.

Негізгі сұрақтар: Қызметкерлердің өтініштері. Өтініштердің түрлері, оларды қарау тәртібі. Келтірілген зиянды өтеу мәселесіне қатысты қабылданатын жұмыс берушінің актілері, олардың сипаты. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл.

9 Тақырып. Еңбек қауіпсіздігін қамтамасыз ету мәселесіне қатысты ұлттық заңнамада көзделген, қолданылатын стандарттар.

Негізгі сұрақтар: Еңбек қауіпсіздігін қамтамасыз ету саласында қолданылатын стандарттар. Халықаралық ұйымдардың құжаттары, олардың маңызы.

10 Тақырып. Қызметкердің денсаулығына келтірілген зиянды өндіру тәртібінің сақталмауымен байланысты жұмыс берушіге және басқа да уәкілетті лауазымды тұлғаларға қолданылатын жауапкершілік түрлері.

Негізгі сұрақтар: Зиян, залал ұғымдары, сипаты. Азаматтық құқықтық және материалдық жауапкершіліктер. Қызметкердің денсаулығына келтірілген зиянды өндіру тәртібінің сақталмауымен байланысты жұмыс берушіге және басқа да лауазымды тұлғаларға қолданылатын жауапкершілік түрлері. Олардың сипаты, белгілері айырмашылықтары.

11Тақырып. Келтірілген зиянды сот өндірісі тәртібінде және басқа да тәсілдерді қолдана отырып өндірудің ерекшеліктері: теориялық және практикалық сұрақтар.

Негізгі сұрақтар: Талап арызды дайындау және оны сотқа беруде ескерілетін талаптар. Келтірілген зиянды сот өндірісі тәртібінде және басқа да тәртіпте өндірудің ерекшеліктері.

Ұсынылғын әдебиеттер тізімі:

Негізгі әдебиеттер:

1. Рыскалиев Д.У. Қазақстан Республикасында еңбек қауіпсіздігін қамтамасыз етудің конституциялық құқықтық негіздемелері // Қазақстан Республикасында еңбек қауіпсіздігін қамтамасыз етудің конституциялық құқықтық негіздемелері. //Қазақстан Республикасы Президентінің жанындағы Қазақстан стратегиялық зерттеулер институты: – Analytic. Информационно-аналитический журнал, 2010/2. – 120 бет.

2. Абайдельдинов Т.М. Некоторые проблемы законодательства о труде и пути их решения. // Актуальные вопросы гражданского процессуального законодательства и трудового права РК: Материалы научно-практической конференции. (г. Алматы, 19-20 декабря 2001 год). – Алматы: КазГЮУ, 2002) – С. 161-165.2.

3. Рыскалиев Д.У. Еңбектік қатынастар жүйесінде жеке тұлғалардың өтініштерін қарау және соларға байланысты шешімдер қабылдаудың құқықтық негіздері: конституциялық және еңбектік құқықтық аспектіде//ҚазҰУ хабаршысы. Заң сериясы №1 (49). 2009.-311 бет.

4. Ләйла Байшина. Права человека и сбалансированное развитие// Экономические и правовые проблемы гармонизации законодательства в области защиты прав и обеспечения интересов личности в условиях глобализации: теория и практика стран СНГ: Материалы международной научно-практической конференции посвященной году России в Казахстане (20 ноября). Выпуск 1. – Алматы: Қазақ университеті, 2005. – 233 с

5. Абайдельдинов Е.М. Теоретико-правовые аспекты приоритетности в соотношении международного и национального права Республики Казахстан.// Автореферат диссертации на соискание ученой степени доктора юридических наук. Алматы, издательство «Қазақ университеті», 2003 г.

6. Рыскалиев Д.У., Әскери қызметшілердің денсаулығын, өмірін қорғау құқығын қамтамасыз етудің құқықтық негіздері//ҚазҰУ хабаршысы. Заң сериясы, № 2 (42), Қосымша.-Алматы: Қазақ университеті, 2007.-164 с.

7. Л.Н. Мартынов. Профсоюзы Казахстана и трипартизм: реальность и перспективы // Трехстороннее Соглашение по социальному партнерству. Руководитель проекта: заведующий кафедрой ЮНЕСКО, проф., д.и.н. Л.С. Ахметова, Алматы, 2010.-252 с.

8. Рыскалиев Д.У. Еңбекті қорғау институты субъектілерінің құрамы: құқықтық теориялық аспектілері//Қазақстан Республикасындағы парламентаризмнің теориялық және конституциялық-құқықтық мәселелері: халықаралық ғылыми-практикалық конференциясының материалдары. -Алматы: Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті, 2006.-556 б.

9.Рыскалиев Д.У., Ұйымдардың өндірістік объектілерін еңбек жағдайын анықтауға байланысты аттестациядан өткізудің құқықтық мағынасы; еңбек және қоршаған ортаны қорғау құқықтарының шектестігі//«Проблемы развития и унификации экологического и аграрного законодательства Казахстана и стран СНГ в контексте интеграционных процессов» (Байсаловские чтения-2005). Сост. Абдраимов Б.Ж. Материалы международной научно-практической конференции-Астана, 2005-Библиотека земельного права. Выпуск 7.-524 с.

Нормативтік-құқықтық актілер тізімі:

1. Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 23 қарашаның №414-V «Еңбек кодексі»;
2. Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 31 қазандағы № 377-V «Азаматтық процестік кодексі»;
3. Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 29 қазандағы № 375-V «Кәсіпкерлік Кодексі»;
4. Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 23 қарашадағы № 416-V «Қазақстан Республикасының мемлекеттік қызметі туралы» Заңы;
5. Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 18 қарашадағы № 410-V «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Заңы;
6. Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 2 қарашадағы № 383-V **«Қоғамдық кеңестер туралы»** Заңы;
7. Қазақстан Республикасы Президентінің 2014 жылғы 26 желтоқсандағы № 986 Жарлығымен бекітілген, Қазақстан Республикасының 2015-2025 жылдарға арналған сыбайлас жемқорлыққа қарсы стратегиясы;
8. Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 16 қарашадағы № 402-V «Қайырымдылық туралы» Заңы;
9. Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 19 мамырдағы № 314-V **«Ең төмен әлеуметтік стандарттар және олардың кепілдіктері туралы»** Заңы;
10. Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 9 ақпандағы № 285-V «Мемлекеттік жастар саясаты туралы» Заңы;
11. Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 16 қарашадағы № 401-V «Ақпаратқа қол жеткізу туралы» Заңы;
12. Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 24 қарашадағы № 418-V «Ақпараттандыру туралы» Заңы;
13. Қазақстан Республикасының 2014 жылғы 27 маусымдағы № 211-V «Кәсіптік одақтар туралы» Заңы.